

KIS LAP

A KIS KIRÁLY. (Lásd a 287. l.)

A TOLVAJ TANYAJA,

vagy:

Hogy jutott Imre és Klárika bajba.

Az iskolai év véget ért s egy szép nyári napon Imre Budapestről, hol gymnáziumba járt, Klárika pedig a leánynevelőből nagy örömmel értek haza a szép dunamenti faluba, hol szüleik laktak. A két testvér boldogan élvezte a szünidőket; futkostak, játszottak a tágas udvaron, a kertben s vége-hossza nem volt a multságoknak.

Csak egy dolog volt, a mi különösen Imre barátunkat kissé bántotta, valahányszor a kertbe ment. A kert tulsó vége ugyanis a Dunára nyílt s ott szép lombos fák árnyékában egy kedves kis csónak ringatózott a vizen, édes atyjok csónaka, amelyben néha egy-egy kis társaság kivezett a szép folyóra. Hanem a gyermekeknek a papa a legszigorubban megtiltotta, hogy akárcsak hele is lépjenek a csónakba, ha maguk vannak; játszani sem volt szabad a csónakkal. És ez volt az, ami oly nagyon bántotta Imrét és még Klárikát is. Az a csónak oly szépen, oly csalogatóan lengett ott a vizen, oly pompásan lehetett volna rajta egy-két óráig játszani, — de a papa nem engedi!

Az igaz, hogy a gyermekeknek így is volt módjukban csónakázni, mert esténként, mikor a nap már nyugovóban volt, a papa gyakran magával vitte őket. De ez ki nem elégíté őket, mert hiszen ilyenkor ők csak vendégek vol-

tak a csónakban, nem evezhettek oda, a hova nekik tetszett, csöndesen kellett ülniök s ez félig sem volt olyan multságos, mintha maguk gazdálkodhattak volna a csónakban.

Egy szép délután Imre és Klárika megint ott játszottak a Duna partján s halacszkákat horgásztak; lassan-lassan azonban belefáradtak s kivált Imre kisse unatkozva tekintgetett szét, hol a viz tükreire, hol a folyó másik partjára. A folyó néhány ölnyre alább egy kis domb alján nagyot kanyarodott s nem lehetett látni, mi van azon a dombon túl, hova folyik ott a Duna. Imre pedig váltig szeretne volni tudni, hova folyik ott a víz? Soha sem járt még azon a tájon.

Nem sokára belefáradt a nézegetésbe is, fölkelt és menni készült.

„Hova indulsz?” kérdé Klárika.

„Csak a csónakhoz. Csak nézni akarom. Oh, mennyire szeretnék kisse evezni benne!”

„De tudod, hogy a papa megtiltotta . . . azt mondta . . .”

„Oh, jól tudom, mit mondott a papa; ne félj, nem ülök be a csónakba, nem oldom el a parttól . . . Pedig milyen jó multság volna!”

Imre nagyot sohajtott, Klárika is olyasformát gondolt, hogy bizony jó volna az!

„No jöjj oda,” szólt Imre. „Hiszen csak nézni fogjuk . . . attól talán csak nem félsz?”

„Nem . . . hanem azon gondolkodom, miért tiltja a papa oly nagyon a csónakba lépniük?”

„Nem tudom . . . talán azt hiszi, hogy valami kárt tennék benne, el-törnénk valamit.“

„Oh, ha csak azért, akkor bizony kár volt megtiltania, hiszen bent a házban sem törünk el semmit . . . hogy törhetnék el ezt az erős csónakot!“

„Persze, persze! Nem kellene ilyesmit gondolnia rólunk. Vagy talán azt hiszi a papa, hogy én nem tudok bánni az evezővel. Pedig én tudok evezni. De hát hiába . . . be kell érnünk azzal, hogy nézünk rá.“

Ezalatt odaértek a csónakhoz és Imre leült a csinos lenge csónak szélére. Klárrika ijedten nézett reá.

„Miert bámulsz?“ szolt Imre. „Hiszen nem vagyok a csónakban, csak a szélén ülök.“

De épen e pillanatban a csónak megbillent és Imre beesett, — nem a vízbe, hanem hanyatt a csónakba.

„Jöjj ki hamar! Gyorsan!“ kiáltá Klárrika. „A papa nagyon haragudnék, ha meglátná; azt hinné, azért tettük, mert ő nincs közel, nem félünk a büntetéstől.“

„Oh dehogy!“ szolt Imre, kényelmesen helyet foglalva az egyik ülésen. „Mondok valamit, Klárrika, meglásd, igazam van. A papa azt mondta, hogy nem szabad belépnünk a csónakba; de én nem léptem be, én belé estem, akaratom ellen. Most már itt vagyok és itt maradhatok is, az világos. No, jöjj te is, majd játszunk szépen. Én leszek a csónakos, te pedig az utas; átviszlek a másik partra tiz krajczárért. A csónakot persze nem oldjuk el, itt mara-

dunk egy helyben, csak úgy képzeljük, mintha átkelnénk a másik partra.“

„No, így nem bánom!“ felelt Klárrika s belépett a csónakba.

Imre elővette az evezőket és csapkodta a vizet s a csónak kissé mozgott ide-oda, de ezért mégis egy helyben maradt, meg levén kötve a parthoz. A multság nagyon megtetszett nekik s a csónakos számtalanszor átvitte az utast a másik partra — képzeletben, s az utas számtalan tiz krajczárrost adott neki — szintén képzeletben. Hanem végre Imre beleunt s abbahagyta a hiába való evezést.

„Nem ér az ilyen evezés semmit,“ dörmögé kedvetlenül.

„De nekem úgy látszik, te nem is jól tartod az evezőt,“ jegyzé meg Klárrika. „Emlékszem, mikor minap a papával csónakáztunk, ő egészen másképp fogta és merité a vízbe.“

Ez nagyon vigyázatlan beszéd volt a kis leánytól. Imre sokkal inkább szeretete ugyan kis hugát, hogysem megharagudott volna; hanem hiusága volt sértve s most csak azért is meg akarta mutatni, hogy de bizony tud ő úgy evezni, mint a papa.

„Azt hiszed, hogy nem tudok evezni!“ szolt hevesen. „No megállj, mindjárt meglátod.“

„Mit csinálsz? Mit akarsz tenni, Imre!“ kiáltá Klárrika ijedten.

De Imre nem hallgatott reá, hanem gyorsan eloldotta a lánczot, melylyel a csónak a parthoz volt erősítve. aztán fölkapta az evezőt.

„Jaj istenem! hiszen a csónak távozik a parttól!“ kiáltá Klárka.

„Csak azt akarom megmutatni, hogy tudok evezni; mindjárt visszatérünk... csak néhány ölnyre megyünk, addig a dombig... néhány perczig tart az egész, aztán megint odakötjük a csónakot. Én nem tudok evezni! Szép dolog! Majd meglátod!“

Ezzel neki fogott az evezésnek s a könnyű sajka gyorsan röptült tova a csöndes vizen, mert Imre izmos gyerek volt csakugyan. Hanem hát az evezéshez nem elég az erős kéz; érteni is kell hozzá s Klárka ijedten tapasztalá, mily veszedelmesen hintalózik a csónak egyik oldalról a másikra; mikor a papa evezett, akkor oly szépen simán siklott a csónak! A kis leány néha, mikor nagyon is ingott a sajka, ijedten sikoltzott, de Imre biztatta, hogy ne féljen, tudja ő, mit csinál. Pedig mikor a folyó közepére értek, hol a víz erősen sodort, nagyon meg-

látszott, hogy hiába erőlködik Imre, a csónak nem arra megy, a merre ő akarja, hanem a hová a víz ragadja. Imre azonban nagy bölcsen úgy tett, mintha ő épen oda akarna evezni.

„No's, ugy-e pompás?“ kérdé Imre.

„Igen... nagyon jó... hanem már itt vagyunk a dombnál, most térjünk vissza.“

Ez kellemetlen intés volt Imre barátunk számára. Érzé, hogy fölfelé, a víz ellenében nem fogja bírni a csónakot. De nem árulta el aggodalmát, hanem így szólt:

„Jól van, mindjárt visszafordulunk, csak kissé pihenek; addig hadd vigyen a víz kissé tovább, nem baj.“

Csak hogy a víz folyása itt nagyon gyors volt és ijesztő sebességgel ragadta tova a csónakot. Csakhamar oly messze jutottak, hogy egészen ismeretlen vidék tárult föl szemeik előtt s Klárka egészen sápadtan kérte Imrét, hogy most már csakugyan térjenek hazafelé.

FÖLVÁLTVA. (Lásd a 278. l.)

„Mindjárt, mindjárt! De nézd csak, itt egy gyönyörű kis sziget van a folyó közepén, odáig megyünk, azt megnézzük, aztán visszatérünk.“

A szigetre bizony el kellett menniök, akár akartak, akár nem, mert a víz egyenesen oda sodorta a csónakot. Mikor már közel voltak a szigethez, Imre erőlködött, hogy a csónakot élivel irányozza neki a partnak, — de hasztalan! A hullámok erősen ragadták a lenge sajkát s oldalvást úgy oda csapták a parthoz, hogy fölfordult és Imre meg Klárika kibuktak a vízbe.

Szörnyű volt ijedelmök, de szerencsére a víz nem volt mély s minden veszedelem nélkül ki-

kapaszkodtak a szárazföldre s ott kifacsargatták ruháikból a vizet. Hanem mikor az első ijedelemtől kissé magukhoz tértek, még nagyobb rémület várt rájuk. Mert Klárika a Dunára nézve egyszerre fölkiáltott:

„Imre! Oh jaj! Nézd! A csónak!...“

a csónakot elvitte a víz! Most hogy jutunk haza!”

Egy perczig mindketten dermedten állottak ott, szót sem találva rémületök kifejezésére.

„Nem mehetnénk utána? Nem lehetne kifogni a csónakot?“ kérdé végre Klárika.

BÖLCSŐ MELLETT. (Lásd a 278. l.)

„Mi jut eszedbe! Nem tudunk annyira uszni, hogy elérhetnők“

„De hát akkor mit tegyünk!“ kiáltá a kis leány és zokogva omlott a föbe.

Imre bizony maga sem igen tudta, mitevők legyenek, s jó ideig mereven állt ott és törte a fejét, — anélkül, hogy valami okos gondolata támadt volna. Mikor aztán kis huga keserves zokogását látta,

iparkodott elébb Klárikát megnyugtanni.

„No, no, Klárikám, mire való az a sirás? Azzal nem segítünk a bajon. Aztán nem is olyan nagy a baj; gondoljuk például, hogy most Robinsont játszunk.“

Ez nagyon sovány vigasz volt, mert Kláríka érzé, hogy bizony ez most nem játék.

„Oh! mért is léptünk abba a csónakba!” sohajtá. „A papa megtiltotta... és igaza volt! Most mi lesz belőlünk! Fognak-e itt keresni? Megtudják-e valaha, hogy ide erre a szigetre jutotunk!”

„Ne essünk mindjárt kétségbe,” szólt Imre, ki pedig maga is sokkal közelebb állt a siráshoz, mint a nevetéshez. „Nézzünk elébb körül ezen a szigeten; hátha találunk valakit, a ki segíthet rajtunk.”

Ezzel nekiindultak s körül járták a szigetet; sűrű vad bozót fődte az egészset, sehol nyoma annak, hogy itt emberek járnának. Mindinkább szomorúabban ballagtak tovább, midőn egyszerre, amint egy sűrű bokor mögül kiléptek, nagy örömmel kiáltott föl mindakettő. Egy csónak volt odakötve a parthoz!

„Itt van egy csónak! ülünk bele!” szólt Imre.

„Én mindjárt beleülök, te azalatt oldozd el a kötelet,” szólt Kláríka és készült belelépni a csónakba.

Hanem ugyane pillanatban Imre, ki már megragadta a kötelet, hogy eloldja, — hirtelen abbahagyta és bosszusan bámult be a bokrok közé. Félig elrejtve a sűrű cserje közt egy kunyhót pillantott meg ott, a kunyhó előtt pedig egy zord arczu férfi állt és épen feléjük nézett.

„Nem szabad a csónakot csak így tetszésünk szerint elvinni,” szólt Imre.

„Ott látok egy embert, bizonyosan azé a csónak... el kell kérnünk. Különben is lát, míg eloldom, ide ér és akkor baj volna.”

„Hát menjünk hozzá és kérjük el tőle,” szólt Kláríka s mikor annak az embernek az arczát megpillantá, még sápadtabb lett az ijedtségtől, mint eddig.

(Vége követk.)

BÖLCSŐ MELLETT.

(Képpel a 277. l.)

Alszik a
Juczika,
Álmodik szép álmokat,
Oldalán
Szaporán
Kötözetek azalatt;
Kötök neki harisnyácskát.
Mely reggel
Ha felkel
Födje piczi lábaeszkáját.
Aludj hát
Még tovább,
Álmodjál szép tündérekről
S harisnyácskád addig megnől.

F Ö L V Á L T V A

(Képpel a 276. l.)

Gyorsan, Pista, fel a lóra,
Ma terajád van a sorja,
Holnap én lovagolok,
Igy van rendén a dolog.

Paripánk is — szegény pára!
Igy szereti bizonyára:
Egyszer én és egyszer te,
Nem mindketten egyszerre.

nálunk az
ki a város
kott, volt
ges kutyáj
napon át l
a cselédek
délben az
mindenkit

Egy i
radék étel
tolta és e
rongyos,
látva a p
közeledik
a veszélyt
láért, hogy
gény gyerr
kora volt
lóból kilép
gyermek o
maradékbó
az irgalma
mek kezé
ben is jó
annyira m
sok gyerr
a szegény
bocsátá, ha
inaska let
nak pedig
ápolója ma
történetből
irgalmassá
tünkben m
mesebb ál
korolnak.
velni; me
az Istenne
az irgalom
Eszte
születésnap

AZ ÁLLATOKBAN IS VAN NEMES ÖSZTÖN.

1866 ban nagy mértékben uralgott nálunk az éhség. F . . . tisztartónak, ki a város végén a temető mellett lakott, volt egy hű, de idegen iránt mérges kutyája, melyet éppen ezért egész napon át lánczon kellett tartani. Magok a cselédek is csak félve tolták oda neki délben az ebédet, mert gazdáján kívül mindenkit megharapott,

Egy izben midőn a szolgáló a maradék ételt egy lapáton a kutya elé toltta és eltávozott, bejön a kapun egy rongyos, éhes kis koldusgyerek; meglátva a párolgó sárgarépa darabokat közeledik a kutya felé. A kocsis látva a veszélyt, beszalad az istállóba vasvilláért, hogy megtámadás esetében a szegény gyermeket megvédhesse. De mekkora volt meglepetése, midőn az istállóból kilépett és látta, hogy a koldusgyermek odaült a kutya-ól elé, s az ételmaradékból ugyancsak jóízűen lakomáz, az irgalmas kutya pedig a fáradt gyermek kezét nyaldossa. A gazda különben is jószívű ur lévén, ezen eseten annyira megindult, hogy, noha őt is sok gyermekkel áldotta meg az Isten, a szegény kolduskát többé el sem bocsátá, hanem fölnevelé s később ügyes inaska lett belőle; az irgalmas kutyának pedig mindvégig jó barátja és hű ápolója maradt! Tanuljatok ebből az igaz történetből, kedves pajtáskaím, hogy az irgalmasság oly erény, a mely természetünkben rejlő kincs; s a melyet a nemesebb állatok is ösztönszerűleg gyakorolnak. Iparkodjunk tehát azt kiművelni; mert nincs vadabb teremtménye az Istennek, mint a ki szívéből kitepte az irgalom szép liliomszárait!

Esztergom, 1874. június 20-án, 9 ik születésnapján

közli: (miből? F. b.)
Kruplanicz Lajka.

A REST KAKUK.

— Mese. —

gy kakuk, szokása szerint idegen fészekbe, a szelid vörösbegy fészkebe tette tojását. A vörösbegy nem vette észre, hogy idegen is van tojásai közt és hiven kiköltötte a kakuktojást is. Mikor pedig a kis kakuk egy szép tavaszi napon kibujt a tojásból, az öreg vörösbegtől épen olyan gondos ápolásban részesült, mint a többi, igazi kis vörösbegy.

Pompás dolga volt kakuk urfinak a fészekben. Ha az öreg vörösbegy eledelt hozott a kicsinyeknek, a kakuk kapta el mindig a legkövérebb falatokat, úgy hogy a többiek gyakran éhen maradtak, ő pedig napról napra inkább hizott és mindinkább elrestült.

Olyan rest lett, hogy utoljára már mozdulnia sem akarózott s míg a kis vörösbegyek már mindnyájan kiröpültek a fészekből és maguk keresték élelmöket, kakuk urfi még mindig ott heverészett a fészekben és várta, hogy az öreg vörösbegy odahordja neki az eledelt.

De már ez nem maradhat így tovább! gondolá a vörösbegy s elhatározta, hogy magára hagyja a kakuk urfit, hiszen már elég nagy kamasz, hogy maga gondoskodjék magáról.

Egy szép reggel tehát, midőn kakuk barátunk fölbredt, egyedül találta magát a fészekben. Sokáig várt a reggeli után, de bizony hiába várt, nem hozott neki senki eledelt s így éhen

M^{aradt}. Nem messze a fészektől látott ugyan a galyon egy szép kövér hernyót, melytől sütöközött a napon s melyet igen könnyen megcsiphetett volna; de még erre a csekély fáradságra is rest volt s inkább éhezett még kissé.

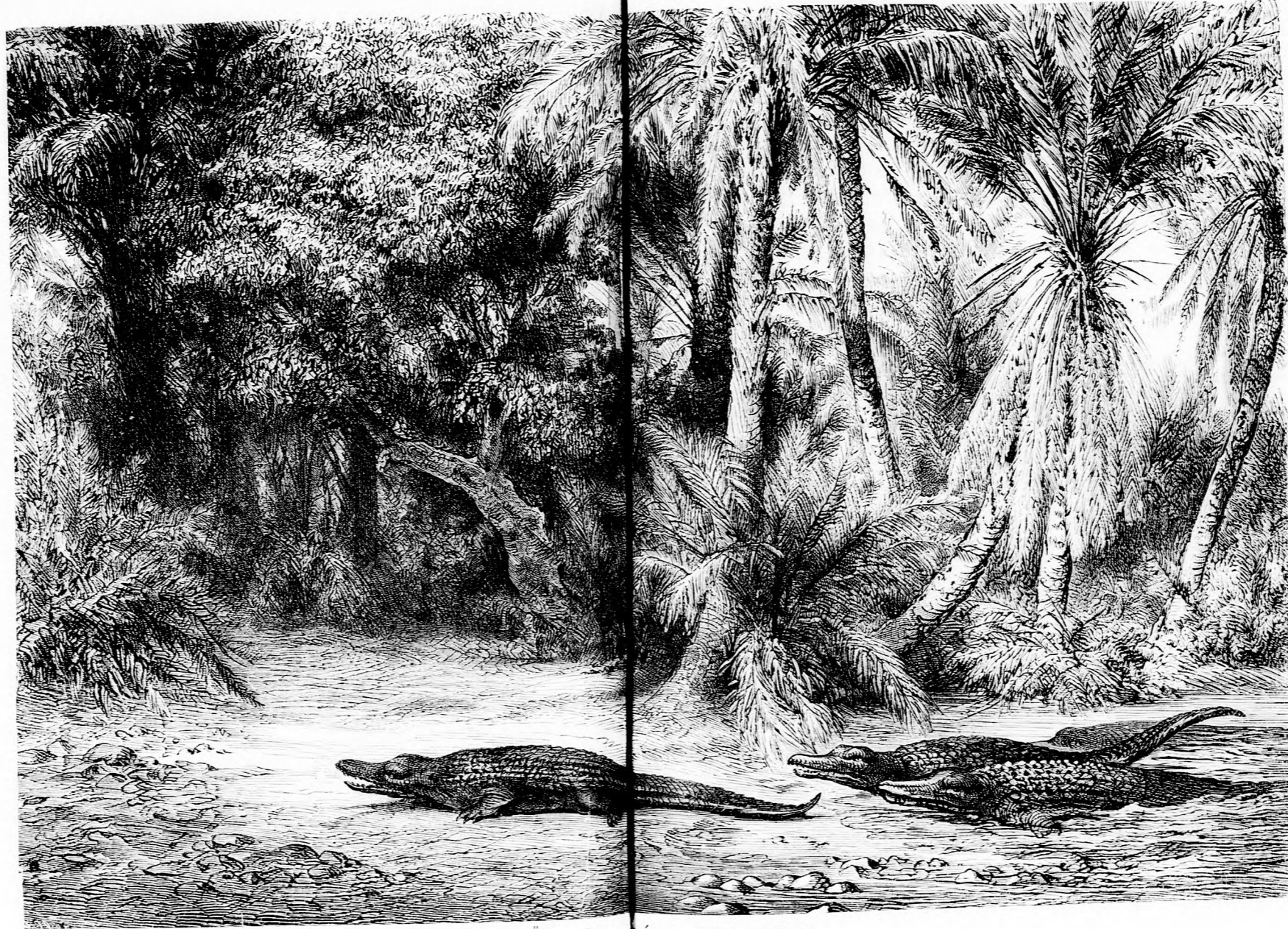
„Majd csak jő valaki, a ki segít rajtam,” gondolá.

És csakugyan nem sokára egy veréb szállt arra s kakuk urfi már tátogatta száját azon reményben, hogy a veréb tesz bele egy kövér bogárkát. Hanem biz' a verébnek esze ágában sem volt ilyesmi, mert a maga számára keresett eledelt.

Azután egy vadászkutya szaladt el a fa alatt, de bizony ez sem adta a kakuknak szájába a kövér hernyót, hanem szaladt egy nyul után, melyet gazdájával együtt üldözött.

Később két mókust pillantott

meg, amint fönt a fa tetején vigan játszottak és friss makkot ropogtattak. A kakuk odaszólt nekik, hogy hozzák el számára azt a kövér hernyót mert még

ÖSERDŐ KELETI RÉSZÉBEN. (Lásd a 286. l.)

nem reggelizett; de a mókuskák nagyot nevettek rajta s azt felelték, hogy ha éhes, hát csak keressen maga magának reggelire valót. A kakuk ezért go-

romba ficzkóknak szidta őket. — Azután egy kis csikó jött oda a fa alá legelészni s a kakuk lekiáltott hozzá:

„Csikó barátom, ugyan kapaszkodjál föl oda arra az ágra és hozd el nekem azt a szép kövér hernyót; éhes vagyok, de nem akarózik utána mennem.”

A csikó nagyot nevetett e szavakra. Ő, a csikó, mászszék föl a fára! Soha se hallotta, hogy valaha valaki az ő fajtájából fára mászott volna.

Mikor a kakuk látta, hogy senki sem akar többé róla gondoskodni, boszusan gondolá: „Utoljára bizony még magannak kell megmozdulnom; ez már mégis szörnyűség!” De még egy kísérletet tett, amint egy fecskét látott arra röpkedni.

„Ugyan, fecskénéni, hozza el nekem azt a kövér

hernyót arról az ágról; éhes vagyok és nem akarózik mozdulnom."

A fecske csakugyan nyomban ott termett és kérdé:

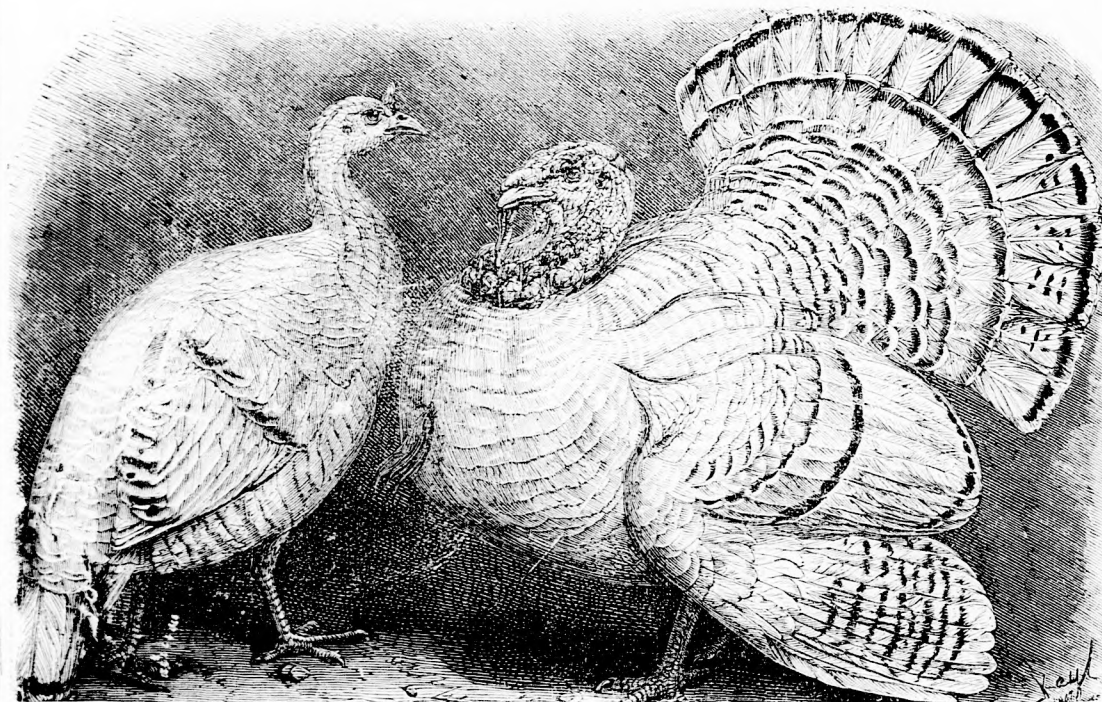
„Hol van az a kövér hernyó?”

„Ott azon a nagy ágon, balra, a teteje felé; szép kövér és nagy, min!-járt meglátja.“

„Látom már!” szölt a fecske s gyorsan odaröpült, bekapta a jó kövér hernyót és — megette; aztán odább röpült és nevetve szölt a kakukhoz: „Kedves barátom, ha jó kövér falatokra fáj a fogad, hát csak mozdulj ki a fészekből és keresd magad; senki sem bolond, hogy ily nagy kamaszt étessen.“

Most hát már nemcsak az volt a baj, hogy kakuk barátunk éhes volt, hanem elveszett az a szép kövér falat is, melyet oly könnyű módon megszerzhetett volna magának. Az éhség pedig mindinkább gyötörte, már dél is elmúlt és így végre kénytelen volt megmozdulni a fészekből és messze a mezőkön keresni magának eledelt.

Talált is nem sokára elég kövér hernyót és bogárkát s lecsillapítá éhségét. Azután nem várta többé, hogy más gondoskodjék róla, mert belátta, hogy ha valaki a maga erejéből segíthet magán, nem szabad másokra bízakodnia.

A PULYKA KAKAS. (Lásd a 287. l.)

a jó puha
ves az as
azért neve
nem mert
szárnyas a

Már
nyésztette
ezer éve
gál. Miná
pen, szok
bának tart
nak azt m
valami na

Pedig
követünk
ellen, ma
zadokon á
a tudomá
Száz me
lal irtak
kek és ö
most is
csak lud
lik az ac
jutott di
diák volt
régecskén
még az a
nagy ügy
ségéhez.
először le
tabláról

CSEVEGÉS A LIBÁRÓL.

Már az álmos-könyv is azt mondja, hogy „libapecsenyét enni jó“ — s ezzel igazat mond, kivált ugy nyári időre, mikor a jó puha libasült mindnyájunknak kedves az asztalon. De a liba nem csak azért nevezetes, mert jó sültet ad, hanem mert más tekintetben is érdekes szárnyas állat.

Már az ősrégi korban gonddal tenyésztették a libákat s a khinaiknál ezer évek óta a „hűség“ jelképeül szolgál. Minálunk, ki tudja hogy s miképen, szokássá vált a libát nagyon ostobánaktartani s ha valamelyik kis leánynak azt mondják „te liba,“ hát biz'az nem valami nagy dicséret.

Pedig ezzel nagy igazságtalanságot követünk el a szegény liba nemzetség ellen, már csak azért is, mert évszázadokon át a liba adott egyik főeszközt a tudomány terjesztésére: az író tollat. Száz meg száz esztendőkön át lúdtollal írtak az emberek, iskolás gyermekek és öreg tudósok egyaránt, s még most is nagyon sokan vannak, akik csak lúdtollal szeretnek írni és gyűlölik az aczeltollat, mely nem igen régen jutott divatba. Mikor én még iskolás diák voltam, — persze az bizony már régecskén volt, — én sem ismertem még az aczeltollat és lúdtollal kezdtem nagy ügyetlenül az abécze-írás mesteriségéhez. Élénken emlékszem, mikor először léptem be az iskolába és a nagy tábláról le kellett írni az abéczet, mily

bajban voltam! Két szép lúdtoll volt ugyan a táskámban, de nem volt megfaragva; félénken odamentem a tanító urhoz és kértem, csináljon nekem tollat. A tanító ur pedig nyájasan átvette és oly ügyesen készítette az író tollat, oly szépen hegyesre vágta, hogy gyönyörűség volt nézni. Azután mindig a tanító ur csinálta, igazítottam tollaimat s én mindig irigykedve néztem e nagy tudományát. Hanem egyszer aztán ugyancsak megijesztett, mikor így szólt hozzám:

„Kedves fiam, én szívesen megcsinálom ugyan tolladat, de meg kell tanulnod, hogy magad is tudjad készíteni. Nem lesz ám mindig melletted olyan ember, a ki helyetted megcsinálja.“

Szörnyet ijedtem e szavak hallatára; egész éjjel azon járt az eszem, hogy bizony igaza van a tanító urnak; mi lesz belőlem, ha kilépek az iskolából és nem tudok magamnak tollat faragni! Másnaptól kezdve tehát roppant büzgalommal kezdtem tanulni tollat faragni, de sehogysem ment: tömérdek tollat elrontottam, de mégsem tanultam meg a tollfaragás mesteriségét. Egészen kétségbe voltam esve, mikor aztán a városba vittek felsőbb iskolába; ki fog most nekem tollat csinálni? Ekkor nagy örömemre és bámulatomra megláttam az első aczeltollat és ezzel meg voltam mentve a nagy veszedelemtől. Azóta mindig aczeltolla! írok, mások szintén és a libának azon dicsősége, hogy az ő tollával terjeszszék a tudományt, napról-napra hanyatlak.

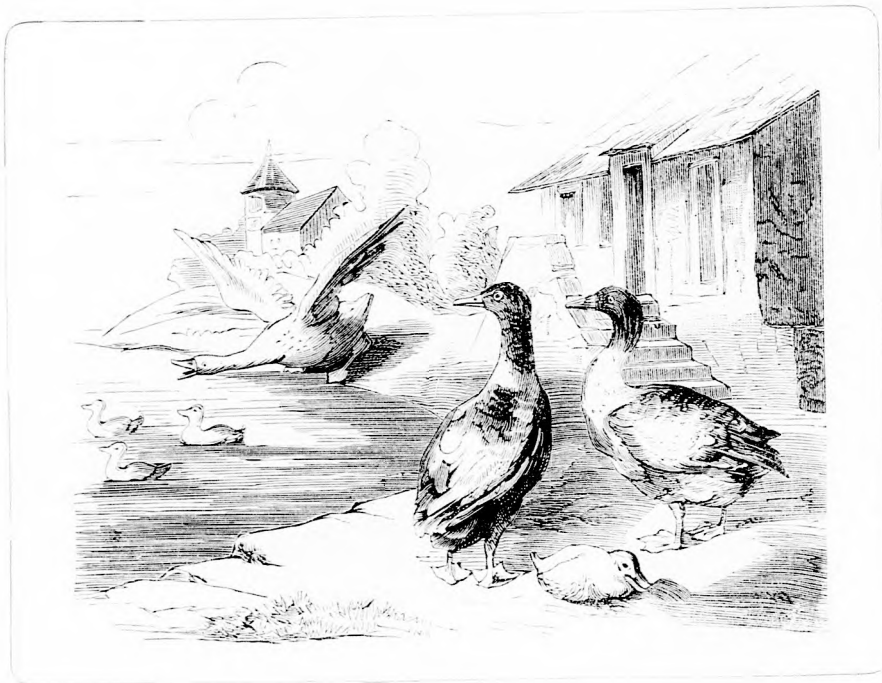
ma-holnap a ludtoll már csak a konyhába szorul, hol a szakácsné a kalácsot zsirozza veie.

De ha az író-ludtoll kiszorult a divatból, annál kedveltebb marad a puha pehelytoll, melyet vánkosainkba ad s melyen minden éjjel édesdeden pihenünk a napi munka fáradalma után.

A ludnak nem kevesebb, mint 29

fajtája van s ezek közül 9 fajta található Európában. Nálunk Magyarországon van bőven vad liba is, melyre a vadászok nagyon szeretnek vadászni; a szelid házi liba pedig mindenütt el van terjedve.

A kis liba, mikor a tojásból kibúvik, sárgás-szürke pelyhes tollazatot visel s eltart hét-nyolcz hétig, míg

igazi tollazatát megkapja. Az öreg libamama gondosan ápolja kicsinyeit s ha tócsa van az udvarban vagy közel a mezőn, szorgalmasan viszi kicsinyeit a vízre, hogy idejekorán tanuljanak uszkálni, a mit a kis libák nagy gyönyörűséggel tesznek is.

Az udvarhoz a liba nagyon hű, soha sem jár messze kalandokra, ha-

nem szépen hazatér és békésen viseli magát az udvaron. Néha-néha kakas urfival czivakodik kissé, mert a kakas kényes legény s magát tartja királynak a baromfi udvaron; de ha a kis libákat bántani akarja, az öreg lud bátran szembeszáll s kakas urfi rendesen jobbnak látja bőlesen megretirálni.

Mikor a libácskák már néhány

hónapos
ság var
hogy le
A liba
pedig r
tolla új
De ez
Egy szó
a legsz

Az pe
kövér,

L
nak c
e nap
okvet
tonlu
hogy
bapcc

hónaposak, nagyon kellemetlen mulatság vár rájuk: megkoppasztják őket. hogy legyen jó puha toll a vánkosba. A liba békén türi e műtétet, melyet pedig néhány héttel később, mikor tolla újból megnőtt, ismételnék rajta. De ez még nem a legnagyobb baja! Egy szép napon kiválasztja a szakácsné a legszebbeket és befogja hizlalni. E

naptól fogva aztán tömik őket; akár chesek, akár nem, enniök kell, Zsuzska vagy Julcsa erővel beletömi torkukba a kukoriczát s a szegény liba oly nagyokat nyel, hogy majd megful belé. Hanem ez egészségére válik, hizik tőle, s talán még maga is örül, hogy napról napra mint kövéredik, — mert hajh! nem tudja, mi lesz ennek a vége.

Az pedig a vége, hogy mikor már elég kövér, leölik és megsütik.

Legveszedelmesebb nap a libáknak őszkor szent Márton napja, mert e napon a hol csak libát kaphatnak, okvetlenül leölik, hogy legyen „Mártonludja“ az asztalon. Annak pedig, hogy mért kell épen Márton napján libapecsenyét enni, következő meséje van:

Réges-régen, több mint ezer esztendővel ezelőtt Saharia — a mai Szombathely városában, (keressétek meg Magyarország térképén,) élt egy jámbor életű szent férfiú, Márton. Ezt a szent férfit megválasztották püspöknek Tours franczia városba, de a szegény, jámbor férfiú nem vágyott semmi kitüntetésre és elbujt az emberek elől, akik keres-

ték. Hanem egy liba elárulta rejtekét s azóta ennek emlékére sütnek Márton napján mindig „Mártonludat.“

A libáról azt állítják, hogy nagyon sokáig, egészen 80 esztendeig is él, csak hogy ezt aligha bizonyíthatná valaki; mert nincs olyan liba, melynek a kegyetlen szakácsné hosszú életet engedne e földön, előbb-utóbb nyársra kerül mindegyik s már csak azért sem engedik nagyon megvénülni, mert akkor husa igen kemény.

Sokféle babonás hitet is kötöttek régebben és még mai nap is a tudatlanok a libákhoz. P. o. melleontjából jósolgatják, milyen hideg lesz télen; más babonás hit szerint, ha a libát nedves kötéllel megfojtják s vérével valakinek az ajtaját befecskendik, e házlakója halálos betegségbe esik stb. Ez természetesen mind bolondos babona s a szegény liba nem tehet róla, ha tudatlan emberek ilyen esztelenségeket költenek reá.

ŐSERDŐ KELETINDIÁBAN.

(Képpel a 280. és 281. l.)

TYOMASZTÓAN nehezedik a csöndes őserdőre az izzó napsugaraktól fülledt levegő; alelt nyugalom terül el az egész természetén, csak koronként leng gyenge, forró szellő a lombokon, melyeknek száraz, kemény levelei szomoruan zörögnek. Madár nem röpked az ágak közt, még az óriási hangyabolyok is elhagyottak, — csak amott a lomhán folydogáló víz fölött csillognak tarka színű rovarok a posványgőzös légben. Még a tigris is rejtekeben pihen — s hiába is indulna prédára, mert az állatok mind elbujtak

a legsűrűbb bozótba s elő sem jönnek, míg a nap le nem tűnt az égboltról.

De annál kedvesebb idő ez a mozaras partok amphibiainak. Kéjelegve pacskolnak az iszapban, majd kimásznak a melegtől megrepedezett szárazföldre s az alligatorok sűrűn egymás mellé telepedve, sütiköréznak a napon, mozdulatlanul, mint megannyi nagy fatörzsek, míg végre elalusznak. Itt-ott pompás színű gyíkok surannak végig a bozótban, de amint a nap nyugovóra készül s az esti szellő némileg türhetőbbé tette a léget, megváltozik a jelenet. A hullók és csillogó rovarok elrejtőznek, a meleg vérű állatok pedig előbujnak s kezdik élelmöket keresni, — s csakhamar megmozdul az erdő réme is, a tigris, ijesztő bömböléssel kergetve zsákmányát, melynek a gyors futás csak ritkán biztosítja a menekvést.

TALANYOK.

— **K r a h l E r n ő t ő l** —

I.

R-rel állatot jelez,
M-mel egy növényt nevez,
Zs-vel magtárban látható.

II.

L-lel háziállat,
H-val télen láttad,
T-vel vizet merítsz belőle,
S sel szakács nem lehet nélküle.

III.

K-val színt mutat,
P-vel mesterséget,
Sz szel rajta ülnek.

IV.

T-vel írni használad,
H-val kedves mulatságod,
M-mel gyakorlod rajta magad.

V.

H-val jóváüen eszed,
B-vel nem jót jelez.

A KIS KIRÁLY.

(Képpel a czímlapon.)

Im, ez itt egy kis király,
A mi fejedelmünk,
Kedvét lessük szüntelen,
Ő parancsol nekünk.

A mit meglát, — már óvé,
Parancs dadogása
S jutalmunk, mit ezért oszt,
Egy-egy mosolygása.

Légy kegyelmes, kis király,
Hívek leszünk hozzád,
Csak egy csókot kívánunk, —
Tartsd ide kis orczád!

A PULYKA KAKAS.

(Képpel a 282. l.)

BORZAS tollas
Pulyka-kakas,
Miért olyan haragos kend?
Tán bántotta,
Boszantotta
Valaki, hogy úgy fejrőffent?

A taraja,
Meg a nyaka
Mérgében már kék és zöld lett,
S aszárnyával
Mint lapáttal
Dühösen turja a földet.

S farka tolla
Fölborzolva
Legyezőkép félkört képez,
Ugyan kérdem,
— Ha nem sértem —
Igy dühöngni, hiszi, szép ez?

De én tudom,
Hogy mi okon
Toporzékol oly nagy durral:
Csak ijesztget:
Ne merjetez
Kikötni ily mérges urral!

OROSZ NÉPALAKOK.

(Képpel a 288. lapon.)

„Jobb kocsin mint, gyalog,” gondolja az orosz kocsis és kétségkívül igaza van, míg a kocsi — föl nem fordul.

„Zarándok élet sanyaru élet,” gondolja a muszka zarándok és mert földi boldogságot nem talál, keresi sanyaru élet mellett mennyei üdvösségét.

„Csirkét, libát vegyenek! Tojást, vaját vegyenek!” kiáltja a muszka házaló s a gazdasszony, ki reggel kissé elaludt, örül, hogy a házaló kofa helybe viszi neki a főzni valót.

„Szegény ember vízzel főz,” gondolja a muszka vízfordó s viszi a teli csebret a kastélyba, hoi szintén vízzel főznek ugyan, de bort is isznak reá.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „Kis Lap” 16-ik számában közölt számtalány megfejtése:

Szigetvár.

Meglejtették: Blantz Jenő, Klein Gyula és Lajos, Máj Ilka és Bertha, Kohn Béla, Farkas Mariska, Fekete Madeleine, Kubek Iván, Tomka Kálmán, Lengyel Malvinka, Katona Ilonka, ifj. Arnó Jenő, Szikszay Sándor, Bucsanýi Piroška, Kecskeméthy Mari, Lenkey Anna, Kilenyi Mariska, Tersztyánszky Kálmán, Kőburg Sarolta, Wollák Izabella, Janka és Adél, Toldy Géza, ifj. Végh Mihály, Nagy Vilma, Wolfgang, Vilma, Szápári György, Wolf Gyula, Seligman Aladár, Fekete Janka, Csák Flóra, Alföldi Sándor Viktorka.

A 14-ik számban közölt rimes feladvány megfejtését utólag még beküldték: Réthy Ákos, Epstein Gyula, Fekete Janka, Szápári Lőrincz.

A 14-ik számban közölt betűtalány megfejtését beküldték utólag: Mesko Pepi, Fekete Janka, Alföldi Sándor Viktorka, Szápári Lőrincz.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Tomka Kálmán. A talányok nem sikerültek; aztán mi az a „magyaró”? csak nem magyaró helyett akarnád így olvastatni? — Toldy Géza. Közölni fogom. — Alice néni. Legközelebb meg fog jelenni.

OROSZ NÉPALAKOK.

(Lásd a 287. l.)

Kocsis.

Zarándok.

Házaló.

Vizhordó.

Felölös szerkesztő: *Forgo bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, bálvány-utca 9. sz.
Nyomatott Deutsch testvérek könyv- és könyomdai műintézetében Budapesten. Ára negyedévre 1 frt. 20 kr
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.